

Er zijn eerder pogingen gedaan te achterhalen door welk toestel van welk Engels squadron deze bommen werden afgeworpen. Zo heeft het Waterschap Zuiderzeeland tijdens de voorbereiding van de herinneringsbijeenkomst van 27 juli 2000 (zie de bijdrage van Jan de Vries) pogingen daartoe gedaan die helaas zonder resultaat bleven.

Ik ben de kleinzoon van een van de slachtoffers van de bom op Lemmer:
Cornelis Bartholomeus Koole

Middels contact met het Fries Verzetsmuseum in Leeuwarden in 2021 i.v.m. de overdracht van een verzetsrelikwie van mijn vader M.C. Koole, is door onderzoek van een van hun medewerkers, Douwe Drijver van de Stichting Missing Airmen Memorial Foundation, de vermoedelijke RAF vlucht geïdentificeerd die de bommen boven Lemmer heeft afgeworpen.

Het toestel is waarschijnlijk de Blenheim IV R3740 van het 107 Squadron gebaseerd in Wattisham in Suffolk, Engeland. De bemanning bestond uit squadronleader G.L.B. Hull (piloot), sergeant T.H. Baker en sergeant H.R. Hibbs. Op 27 juli 1940 vertrokken 12 toestellen van squadron 107 om doelen aan te vallen in Duitsland, Noorwegen en Nederland.

De Blenheim IV R3740 kreeg tot opdracht 'barges' (dekschuiten) in de haven van Stavoren aan te vallen.

Er was slecht zicht boven de doelen en 9 toestellen keerden terug zonder hun bommen te hebben afgeworpen. De Blenheim R3740 vertrok om 11:50 en landde om 14:50 Greenwich Mean Time en rapporteerde : "attacked barges at Stavoren, but the results of the attack were not observed owing to cloud".

Dat niet Stavoren maar Lemmer werd getroffen is hoogst waarschijnlijk te wijten aan het slechte zicht. Door het dichte wolkendek met weinig openingen voor visuele oriëntatie is de Blenheim niet boven Stavoren maar boven Lemmer terecht gekomen

Hoe dan ook, het is zeer waarschijnlijk dat dit de vlucht was die slachtoffers heeft gemaakt op die zaterdagmiddag in Lemmer. De tijd klopt ook : de Blenheim landde op zijn thuisbasis om 14:50 GMT, d.w.z. 15:50 Nederlandse tijd. Getuigen in Lemmer noemen geen duidelijk tijdstip van de aanval maar geven aan dat het in de vroege namiddag was, waarschijnlijk tussen 2 en 3 uur. Aannemende dat de Blenheim nog een uur terugvlucht van Lemmer naar de thuisbasis moet hebben gehad moet het toestel circa kwart voor 3 Nederlandse tijd zijn bommen hebben gelost.

Hoe is het daarna met het toestel en zijn bemanning vergaan ?

Tijdens een aanvalsvlucht op de Noorse kust op 4 mei 1941 werd sergeant Hibbs door afweergeschut gedood in Blenheim V6236, squadron 114. Wing Commander Hull en sergeant Baker brachten het toestel veilig naar de thuisbasis.

Blenheim R3740, met een andere bemanning, kwam niet terug van een missie naar de

Noorse kust op 18 april 1941 en de bemanning werd vermist.

Hull, Baker en gunner Jorganson crashten op 18 april 1942 nabij Aalsmeer in Blenheim Z7430 en werden voor de rest van de oorlog krijgsgevangen gemaakt.

Na het einde van de oorlog keerde Wing Commander Hull terug naar Engeland en werd weer opgenomen in de RAF. Hull ging trainen op de tweemotorige Sea Mosquito maar crashte met Mosquito T.III TW108 op 17 mei 1946 in Leicestershire, Engeland. Hij werd begraven in Oving (All Saints) Churchyard Buckinhamshire.

Waarom geeft het mij bevrediging dat deze details nu bekend zijn, ruim 80 jaar na de gebeurtenis ?

Ik denk dat het een mengeling is van affiniteit met een voorvader die ik helaas niet gekend heb en puur nieuwsgierigheid naar de keten van gebeurtenissen die leiden tot een catastrofe. In dit geval slecht weer, een navigatiefout, een gat in het wolkendek boven Lemmer, een blindganger bom die onbedoeld geraakt wordt door een schop en alsnog afgaat.

Richard Koole
Bergen NH

november 2022